DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

dogm.meb.gov.tr | dinogretimiokullar.meb.gov.tr | dinogretimi.meb.gov.tr | dogm.eba.gov.tr | dkab.meb.gov.tr | @meb_dinogretimi

Anadolu İmam Hatip Lisesi

TEFSİR

4. Ünite

Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

dogm.meb.gov.tr dkab.meb.gov.tr

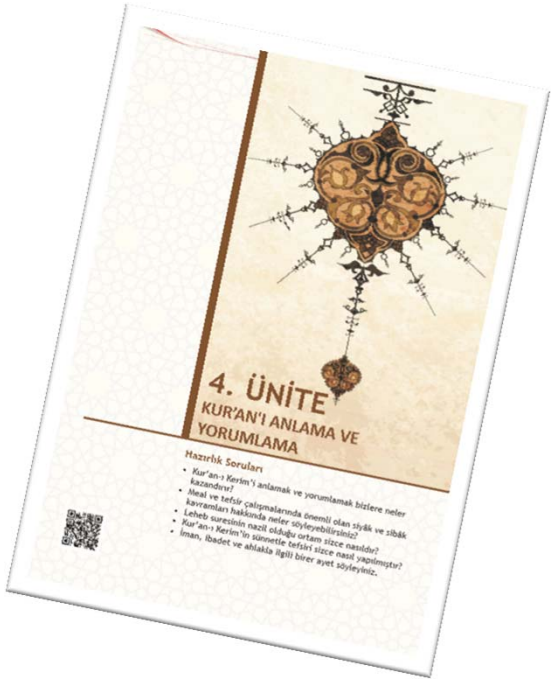

4. ÜNİTE

KUR'AN'I ANLAMA VE YORUMLAMA

4. Ünite

Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

dogm.meb.gov.tr dkab.meb.gov.tr

Neler Öğreneceğiz?

1. Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama
2. Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama Yönteminde Temel İlkeler
3. Türkçe Tefsir Çalışmaları

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
dogm.meb.gov.tr dkab.meb.gov.tr

- **Kur'an-ı Kerim'i doğru anlamak neden önemlidir?**

1. Kur’an’ı Anlama ve Yorumlama

Anlam, “bir kelimenin, bir önermenin, bir tasarımın, bir düşüncenin ya da bir eserin anlatmak istediği şey”dir

Anlama, duyu vasıtalarımızla algıladığımız bir kelimenin, sözün, işaretin, metnin anlatmak istediği düşünce veya duygunun kavranmasıdır.

Kur’an-ı Kerim’i anlama ise onun söz-anlam ilişkilerini bütün yönleriyle kavramaktır.

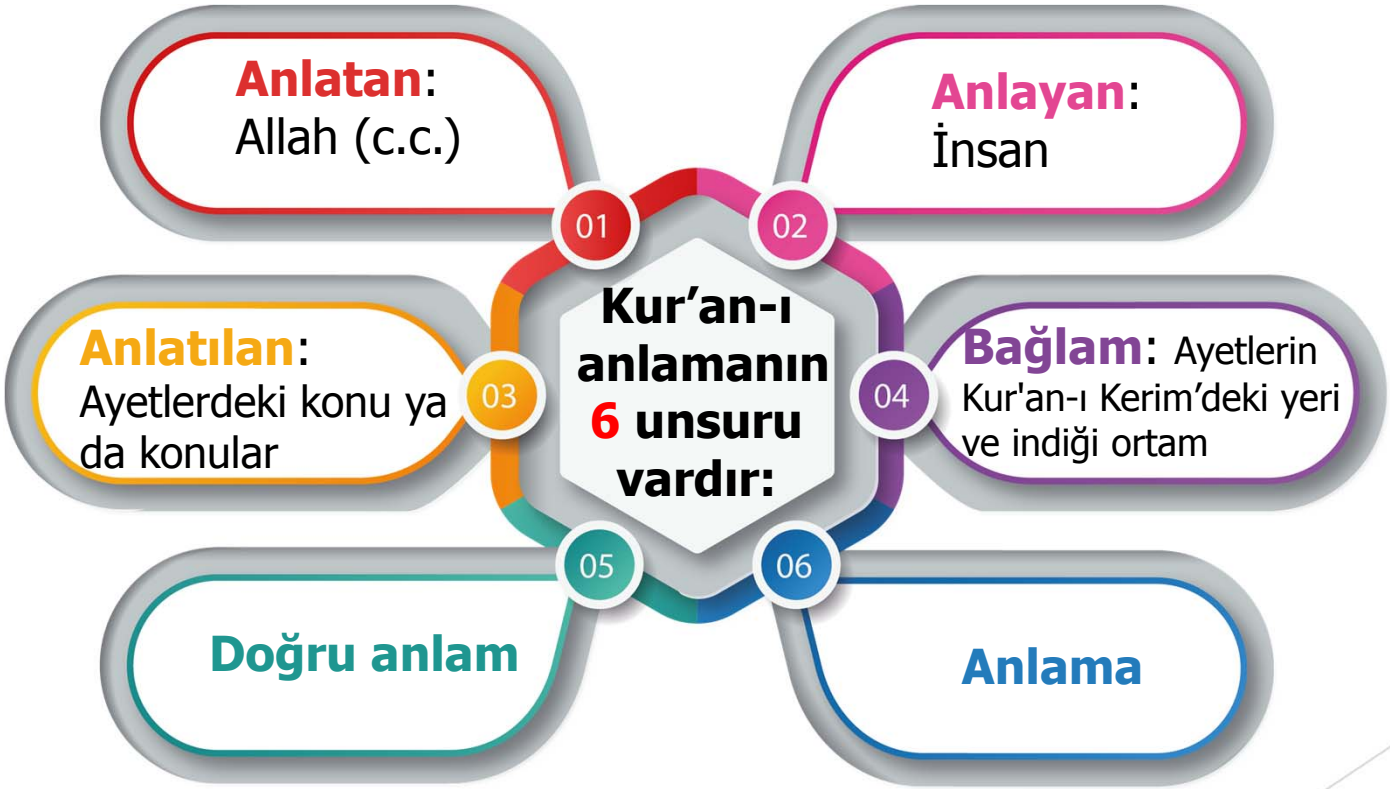
Kur'an-ı anlamanın 6 unsuru vardır:
01
Anlatan: Allah (c.c.)
02
Anlayan: İnsan
03
Anlatılan: Ayetlerdeki konu ya da konular
04
Bağlam: Ayetlerin Kur'an-ı Kerim'deki yeri ve indiği ortam
05
Doğru anlam
06
Anlama

- **Yorum**, bir yazının veya bir sözün, ilk bakışta anlaşılması güç yönlerini açıklayarak anlaşılır hale getirmek; **yorumlamak** ise yorum işini yapmaktır.

- Müfessirin bir kelime veya cümlenin hangi anlamda kullanıldığını, ne dediğini, onunla neyin kastedildiğini ortaya koymasına **yorum yapmak** denir.

- Tefsir literatüründe yorumlamayı anlatmak için **tefsir** **ve** **tevil** kavramları kullanılır.

Biliyor musunuz?

- Kur'an-ı Kerim'i tanımamız ve anlamamız için Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun ve ciddi bir şekilde yorumlamak gerekir.

- Bunun nasıl yapılacağına ve hangi kurallara uyulacağına dair bilgiler, **Ulûmu'l-Kur'an** ve **Tefsir usûlü** kitaplarında vardır.

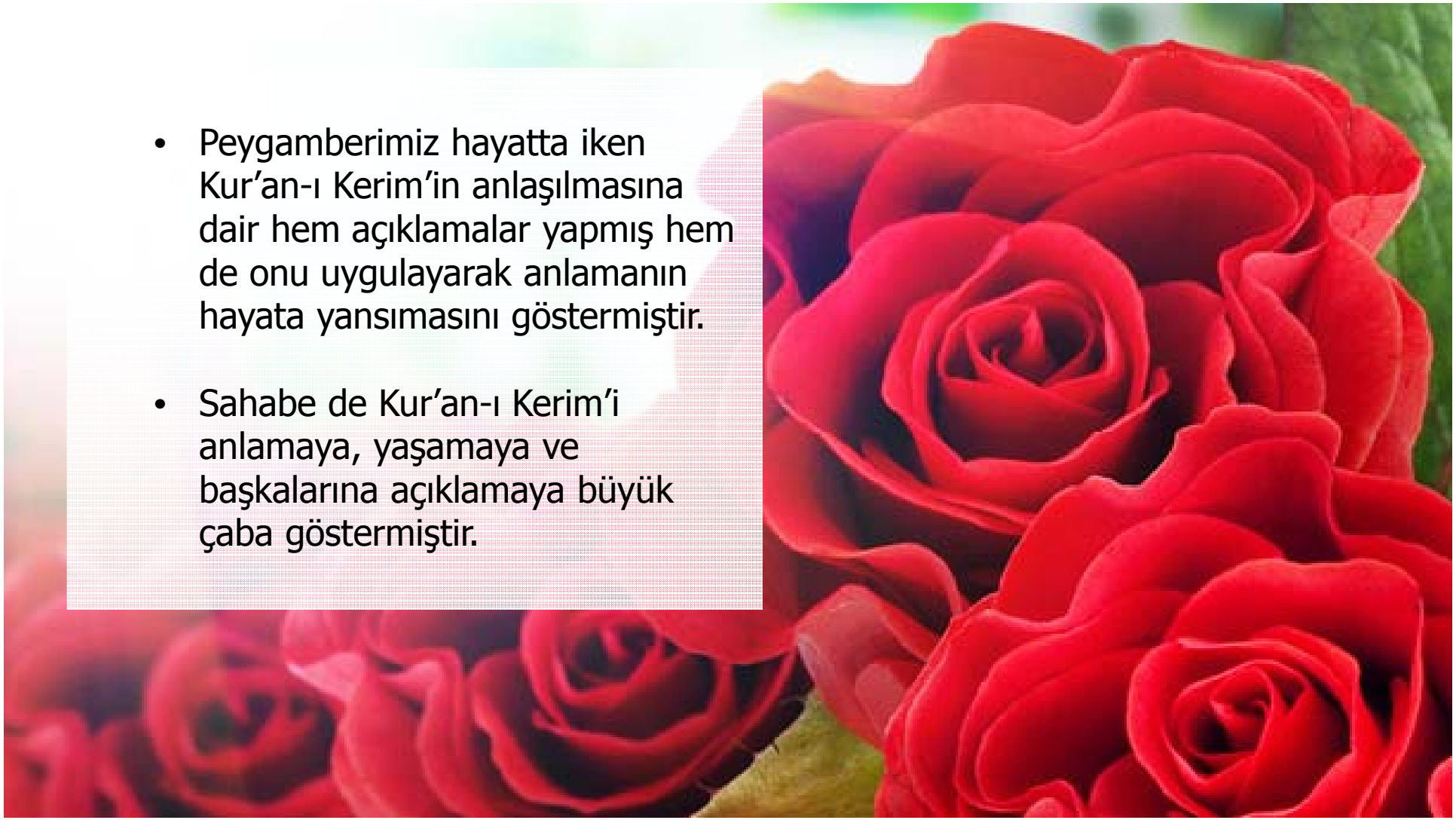

- Peygamberimiz hayatta iken Kur’an-ı Kerim’in anlaşılmasına dair hem açıklamalar yapmış hem de onu uygulayarak anlamanın hayata yansımasını göstermiştir.

- Sahabe de Kur’an-ı Kerim’i anlamaya, yaşamaya ve başkalarına açıklamaya büyük çaba göstermiştir.

- **Tâbiin döneminde** ise Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması üzerine yapılan çalışmalar biraz farklılaşarak ve hız kazanarak devam etmiştir. Fakat ayetleri anlama ve yorumlama konusunda bazı problemler yaşanmaya başlanmıştır.

- Bu süreçle birlikte yavaş yavaş Kur'an-ı Kerim'i tefsir etmede uyulması öngörülen birtakım kurallar konulmaya başlanmıştır.

Bunun en önemli sebebi Kur'an-ı Kerim'in iniş tarihinden uzaklaşılması, İslam'ı iyi bilenlerin azalması, farklı dilleri konuşan ve çeşitli kültürlerde yetişmiş insanların Müslüman olmasıdır.

Biliyor musunuz?

- Tabiîn döneminde Kur'an-ı Kerim'in doğru anlaşılması ve hayata aktarılması için iki önemli adım atılmıştır.

Birincisi; ayetlerin insanların anlayacağı şekilde tefsir edilmeye başlanmasıdır.

İkincisi; Kur'an-ı Kerim'i incelemeye ve tefsir yapmaya yardımcı bilgilerin toplanmasıdır.

- **Kur'an-ı Kerim'i yorumlamak için dikkat edilmesi gereken hususlar sizce nelerdir?**

2. Kur’an'ı Anlama ve Yorumlama Yönteminde Temel İlkeler

- Kur’an’ın anlaşılması ve yorumlanması için konulan özel ilkelere uymak hata yapmamak için önemlidir.
- Bu ilkelere bağlı kalınarak okumaya ve anlamaya çalışıldığı müddetçe yanlışa düşme oranı azalır.
- Kur’an-ı Kerim’i tefsir etmek isteyen müfessirin bu kurallara uyması gerekir.
- Çünkü bunu yapmazsa ayetlerin anlamına ve maksadına uygun olmayan bir tefsir ortaya çıkabilir.

- **Kur'an-ı Kerim'i anlamada ve yorumlamada temel ilkeler:**

2.1. Arap Diline Vukufiyet

- Kur'an-ı Kerim Allah'ın kelamıdır ve **dili Arapçadır.**
- Kur'an-ı Kerim anlatılacakları en güzel tarzda ifade etmiş, meramını ve maksadını en uygun dille anlatmıştır.
- Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlamada öncelikle onun dil açısından incelenmesi gerekir.

- Kur'an-ı Kerim dilinin kendine özgü bir yapısı ve çok çeşitli üslup özellikleri vardır.
- Esaslı bir dil incelemesi ayetlerin çözümlemesinde başarıya götüren ilk aşamadır.
- Ayetler üzerinde dil incelemesi yapılırken mutlaka Arapçanın dil kaidelerine uymak gerekir.
- **Ayetlerdeki incelikleri, mantığı, kelimelerin hangi mana için kullanıldıkları ve nüzul çağındaki Arapçanın özelliklerini, sarf, nahiv, cahiliye şiiri, belağat, deyimler vs. dikkate alınmalıdır.**

Dikkat Edelim

- Kur’an-ı Kerim’i tefsir veya tercüme edecek bir kimsenin iyi derecede Arapça bilmesi, ayrıca kendi dilinin inceliklerine de vâkıf olması gerekir. Aksi takdirde o tefsir ve tercüme gayesine ulaşamaz.

2.2. Kur’an’ın Kur’an ile Tefsiri

- Bir konuyu, bir ayeti ya da ayetteki bir cümleyi hatta kelimeyi başka ayetler yardımıyla açıklamaktır.
- Kur’an-ı Kerim’in en iyi tefsirinin yine Kur’an-ı Kerim yardımıyla olacağı, ayetlerin bir kısmının diğer bir kısmını tefsir ettiği, genel kabul gören bir kaidedir.
- Bu ilke, tefsir yapılırken ihmal edilmemesi gereken kaidelerindendir.

- **Kur'an-ı Kerim, yirmi üç yılda inmiş bir kitap** olduğu için yerleştirilmek istenen kurallar, hükümler ve problemlere çözüm amacıyla gönderilen ayetler parça parça inmiştir.

- Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı ilk yıllarda kısaca bahsedilen bazı hususlar, ilerleyen yıllarda genişçe işlenmiştir.

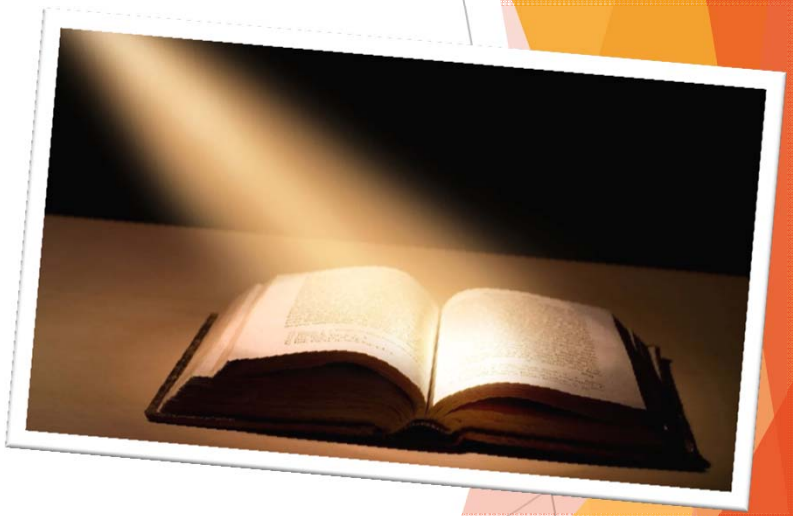

- Bir yerde çok kısa işaret edilen konu, başka bir yerde uzunca anlatılmıştır.

- Kur'an-ı Kerim incelenirken, işte bu farklı zamanlardaki anlatımların iç bağlantıları araştırılmalıdır.

- İç bağlantılar şu üç farklı düzeyde değerlendirilebilir:

Ayet bütünlüğü

Suredeki ayetler arası ilişki

Kur'an-ı Kerim'in bütünlüğü

Ayet bütünlüğü

Bir ayet tefsir edilirken ondaki bütün unsurlar göz önüne alınmalıdır. Ayet içinde dikkat çeken bir kelime diğer kelimelerden kopuk, kendi başına anlaşıldığında bir eksiklik veya yanlışlık yapılabilir. Bu yüzden mananın net bir şekilde ortaya konulabilmesi için kelime ve cümleler, ayetin tamamında anlatılan mevzu ile bir arada değerlendirilmelidir.

Suredeki ayetler arası ilişki

Surelerde bazen birkaç konu işlenir. Bir konu ile ilgili ayetler peş peşe sıralanır ve bir pasaj oluşur. Bu tür yerlerde şayet bir kelime veya cümle inceleniyorsa, ondan önce ve sonra gelen diğer ayetlerle birlikte değerlendirilmelidir.

Kur’an-ı Kerim bütünlüğü

Kur’an-ı Kerim’in kendi iç bütünlüğü içinde yorumlanması gerekir. O, Allah (c.c.) kelamı olması nedeniyle, baştan sona kendi içinde tutarlı, surelerin her birisi diğerleri ile bağlantılıdır. Bu yüzden Kur’an-ı Kerim bir bütün halinde değerlendirilmelidir.

Dikkat Edelim

- Bir ayetin tefsiri başka ayet ya da ayetlerle net bir şekilde anlaşılıyorsa bu yeterli olabilir.

- Fakat dil incelemesi ve diğer ayetlerin yardımıyla hâlâ anlaşılamayan noktalar varsa, o zaman başka prensipler devreye girer.

2.3. Kur’an’ın Sünnet ile Tefsiri

- Bir ayetin tefsiri başka bir ayetle açıklanmıyorsa Hz. Peygamber’in açıklamalarına başvurulur.
- Hz. Peygamber’in , Kur’an-ı Kerim’in anlaşılması ve yorumlanmasına dair sözleri ve yaptıkları bu ilmin temelini oluşturur.

- Allah’ın kitabını en iyi anlayan ve açıklayan insan Hz. Muhammed’dir.
- Çünkü onun maksadını ondan daha iyi bilen kimse yoktur.
- Bu çerçevede ondan gelen sahih rivayetler, ayetlerin anlaşılmasında ve izah edilmesinde en değerli, vazgeçilmez kaynaktır.
- Sünnetin yardımı ile ayetin maksadının tespiti, anlaşılması zor ifadelerin çözümü, genel hükümlerin sınırları, özlü anlatımların geniş izahı mümkündür.

Örnek

﴿ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَوٰةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ ﴾

"Namazlara ve orta namazlara devam edin. Allah'a saygı ve bağlılık içinde namaz kılın." (Bakara suresi, 238. ayet)

Nedir?

[قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: صَلٰوةُ الْوُسْطَىٰ صَلٰوةُ الْعَصْرِ]

Resûlullah buyurdu ki:

"Orta namaz, ikindi namazıdır."

(Tirmizî, Kitâbu't-Tefsîr, 3)

Hz. Muhammed kapalı bir ifadeyi açıklamıştır.

2.4. Kur'an'ın Sahabe ve Tâbiîn Görüşleri ile Tefsiri

- Hz. Peygamber'den sonra Kur'an-ı Kerim'i anlama, kelime ve cümlelerinin manalarını derinlemesine kavrama ve tefsir etmede en yetkin nesil sahabedir.
- Sahabe, Kur'an-ı Kerim'i açıklama ve yorumlama konusundaki eğitimini Hz. Muhammed'den almış ve gerek gördüğü hususlarda ise direkt ona sorup öğrenmişlerdir.
- Ayrıca Kur'an-ı Kerim'in nüzulüne şahit oldukları için ayetlerin inişine sebep olan olaylara da hakimdiler.

Sahabeden gelen rivayetler, genel olarak ikiye ayrılır:

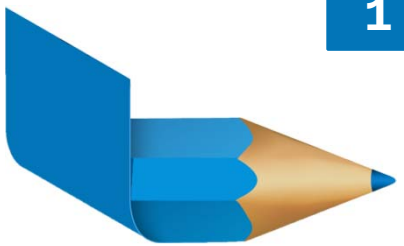

1

Hz. Peygamber'den duyarak ya da görerek naklettikleridir.
Bunlara **"merfû rivayet"** denir.

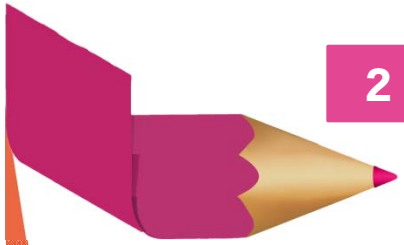

2

Nüzul ortamı ve iniş sebeplerini anlatanlar ile kendi görüş ve içtihatlarına dayanarak ortaya koydukları yorumları içeren rivayetlerdir.
Bunlara da **"mevkûf rivayet"** denir.

- Tâbiîn nesli, sahabe gibi bizzat Kur’an-ı Kerim’in nüzul ortamında bulunmamıştır.
- Dolayısıyla Kur’an-ı Kerim’i anlamak ve tefsir etmek için dil bilgisi yanında, ek bilgilere de ihtiyaç duymuşlar ve sahabeden çok şey öğrenmişlerdir.
- Tâbiîn nesli tefsir yaparken sırasıyla Kur’an-ı Kerim’e, hadislere ve sahabeden öğrendiklerine müracaat etmişlerdir.

- Sahabe, ilmi Hz. Peygamber'den almaları ve sebebi nüzula vâkıf olmaları nedeniyle tefsirde önemli başvuru kaynağıdır.

- Tâbiîn de sahabeden aldığı terbiye ve bilgi ile tefsirde çığır açtıkları için sahabeden sonra rivayet kaynağı durumundadır.

2.5. Nüzul Ortamını Dikkate Alma

- Bir sözün hangi ortam ve koşullarda ortaya çıktığını bilmek, onu doğru anlamaya götüren en değerli araçlardır.

- Ayetlerin iniş sebepleri, indikleri yer ve zaman, muhatapların kimlikleri ile sosyal, siyasal, ekonomik, psikolojik durumları, vahyin muhataplar üzerindeki etkisi gibi olaylar nüzul ortamını betimler.

- Kur'an-ı Kerim'i doğru anlayabilmenin ve amacına göre yorumlayabilmenin ilkelerinden birisi de Kur'an-ı Kerim'in indiği nüzul ortamını dikkate almaktır.

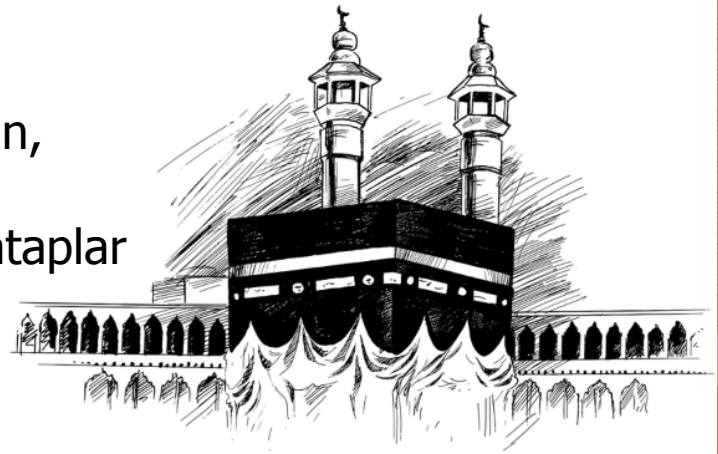

- **Ayetin kim veya hangi olay hakkında, ne zaman indiğini tespit etmek için nüzul sebebini araştırmak gerekir.**

- **Ayetlerin iniş sebepleri, sözün kavranmasını araştırırken sorulan soruların bir kısmının cevaplamasına yardımcı olur.**

- **Nüzul ortamını, ayetlerin inişinin arka planını, bir ayetin diğer ayetlerle ilişkisini ve bir ayetin Kur'an-ı Kerim'in bütünündeki yerini anlamak Kur'an-ı Kerim'i doğru anlamak ve yorumlamak için önemlidir.**

2.6. Bilimsel Verilerden Faydalanma

- Kur’an’ın “Oku” diye başlaması, kâinattaki muhteşem yapının ve varlıklar üzerinde düşünmenin insanı Allah’ı (c.c.) tefekkür etmeye yönlendirmesi İslam dininin bilime verdiği önemi gösterir.

- Kur’an-ı Kerim bilimsel verilerle çelişmez aksine bilimi destekler.

- Kur’an-ı Kerim’de, kâinatın muhteşem yapısı ile ilgili ayetlerden bazıları şunlardır:

- **“Kâfirler görmezler mi ki, gökler ve yer birbirine bitişik idi, onları biz ayırdık. Biz her canlı şeyi sudan meydana getirdik. Hâlâ iman etmiyorlar mı?”**

(Enbiyâ suresi, 30. ayet)

- **“Deveye bakmıyorlar mı, nasıl yaratılmış! Göğe bakmıyorlar mı, nasıl yükseltilmiş! Dağlara bakmıyorlar mı, nasıl dikilmişler! Yeryüzüne bakmıyorlar mı, nasıl yayılmış!”**

(Gâşiye suresi, 17-20. ayetler)

Anlama ve yorumlamada çeşitli ilim dallarından yardım alırken şu hususlara dikkat etmek gerekir:

- Kur'an-ı Kerim'in bir bilim kitabı değil din kitabı olduğunu unutmamak,
- Kur'an-ı Kerim'in ana gayesinden uzaklaşmamak,
- Bilimsel konularda ayrıntıya girmemek,
- Kur'an-ı Kerim'i bilimsel bilgilerin tahakkümü altına sokmamak,
- Ayetlerin yorumunda kesin yargıda bulunmamak,
- Kur'an-ı Kerim'in bilimsel gerçekler ve buluşlar ile uyum içinde, olduğunu ispata çalışmamak,
- Bilgi alanımızın dışında kalan ve çözemeyeceğimiz bilimsel konuları uzmanına danışarak çözmek.

3. Tefsirden Tefekküre

3.1. Nasr Suresi ve Tefsiri

- Nasr, yardım demektir.
- Medine’de inmiştir.
- Kur’an-ı Kerim’in 110. suresidir.
- Bütün olarak indirilen son suredir.

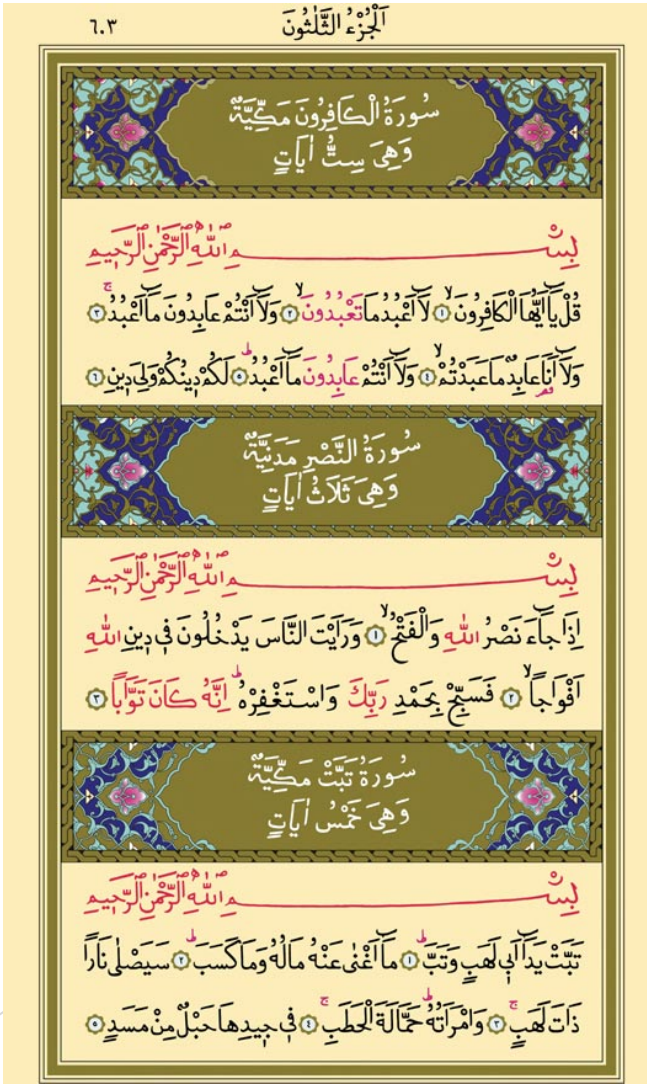

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿1﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا ﴿2﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿3﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla.

1. Allah'ın yardımı ve fethi geldiğinde
2. Ve insanların Allah'ın dinine bölük bölük girdiğini gördüğünde,
3. Rabbine hamd ederek onu yücelt ve bağışlanma dile. Çünkü o tövbeleri kesinlikle kabul edendir.

- **Surede birbirine bağlı iki konu vardır:**

- Surenin iniş zamanı ile meydana gelen olaylar arasında sıkı bir bağlantı vardır.

- İslam'ın tebliğ sürecinde Hz. Peygamber ve Müslümanlar birçok sıkıntı ve engellerle karşılaştılar ama hiçbir zaman yılmadılar.

- Her seferinde Yüce Allah, Peygamberine ve ona inananlara yardım edeceği sözünü vermiş, çalışmaya ve çabalamaya devam etmelerini tavsiye etmiştir.

- Nitekim **23 yıl içinde** İslam Arabistan yarımadasının sınırlarını çoktan aşmış, **Mekke fethedilmiş, uzak ve yakın diyarlardan insanlar bölük bölük Allah'ın dini İslam'a girmiştir.**

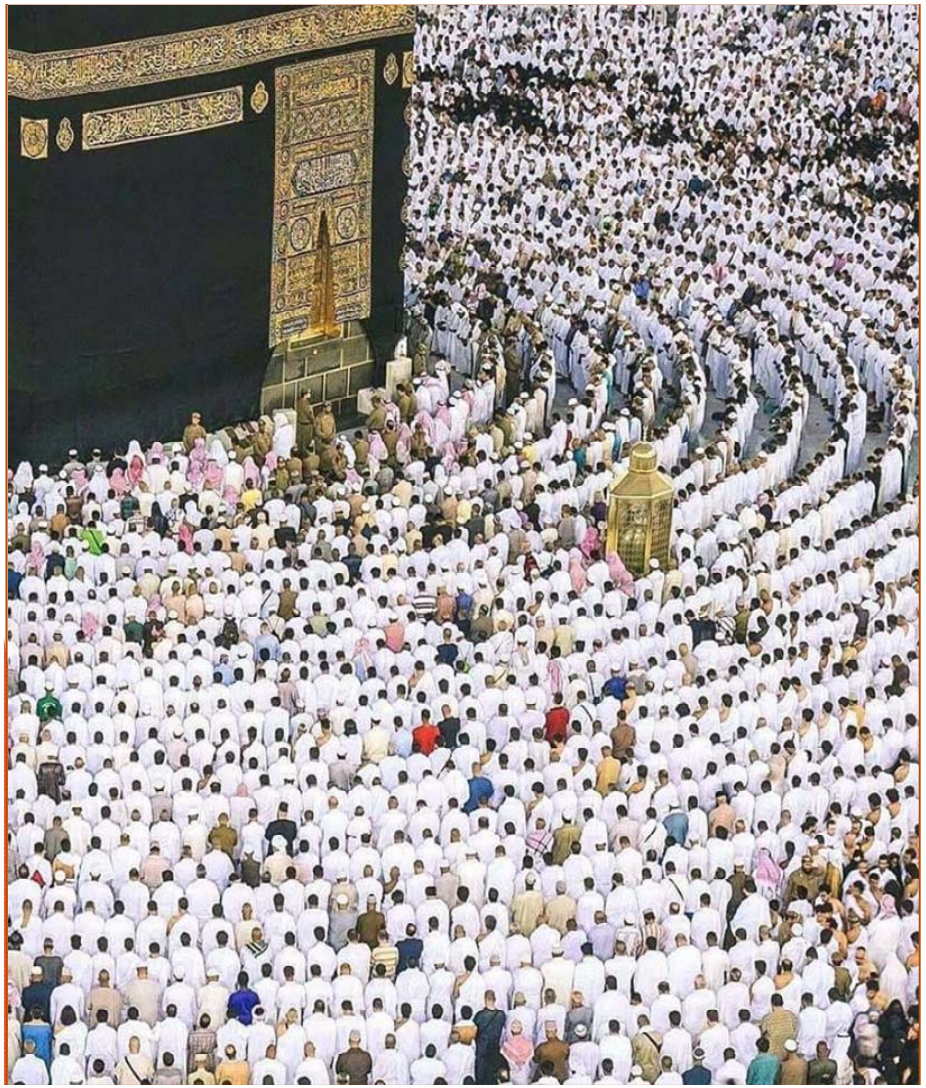

İlk iki ayette Allah'ın yardımıyla insanların bölük bölük İslam dinine gireceği bildirilmiştir.

Bu vakit geldiği zaman da Hz. Peygamber'den kendisine yardım eden Rabbine hamd etmesini, O'na karşı şükrünü yerine getirmesini ve O'nu yüceltmesini Yüce Allah istemiştir.

Biliyor musunuz?

- **Bu sure, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) insan olarak ömrünü tamamlandığına ve vefatının yakın olduğuna işaret etmiştir.**

- Bu sure nüzul çağında, İslam'ın yayılması, hak ve adaletin gerçekleşmesi uğrunda üstün çaba gösteren insanlara Allah'ın yardımının gerçekleştiğini ispat etmiştir.
- Peygamberimizden sonraki devirlerde de benzer çaba gösterenlere Allah'ın yardımı her zaman gerçekleşebileceği mesajını vermektedir.
- Ayrıca insanın hayat mücadelesinde ve dini tebliğde tek başına başaramayacağı çok şey vardır. Bunun için her zaman Allah'ın yardımına ihtiyaç duyar.
- Bu yüzden her daim insan Allah'tan yardım istemeli ve Allah'ın yardımı geldiğinde Allah'a şükretmelidir.

3.2. Tebbet Suresi ve Tefsiri

- Tebbet, elleri kurusun demektir.
- Fatiha suresinden sonra Mekke'de inmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'in 111. suresidir.
- Sure; mesed, Ebu Leheb ve Leheb adlarıyla da anılır.

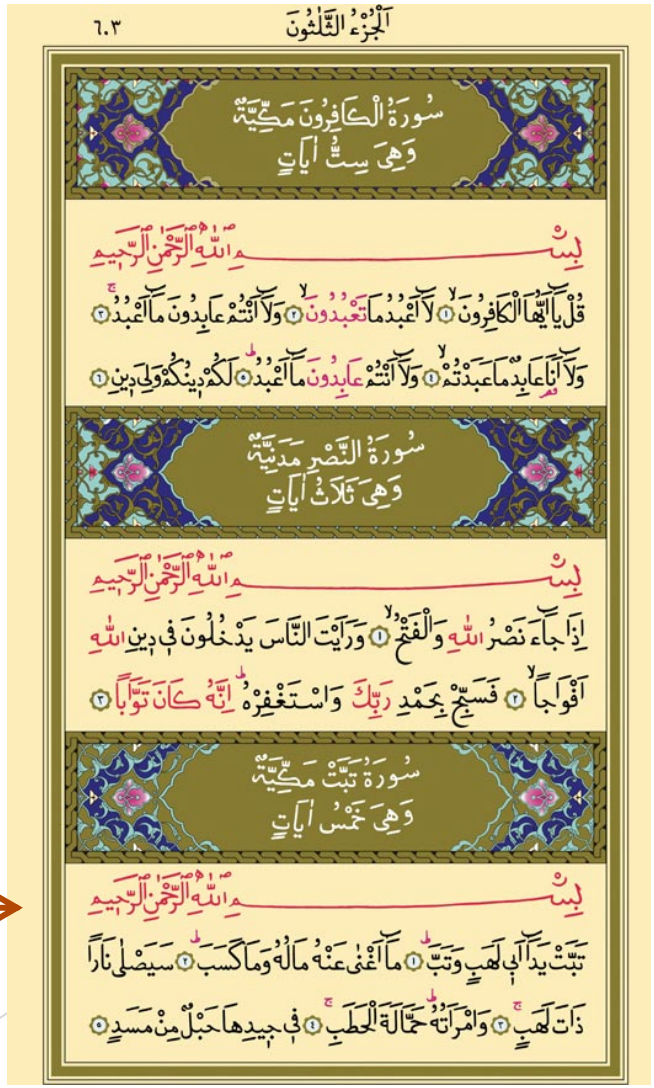

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تَبَّتْ يَدَآ اَبِىْ لَهَبٍ وَّتَبَّ ﴿1﴾ مَآ اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَبَ ﴿2﴾ سَيَصْلٰى
نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿3﴾ وَّامْرَاَتُهٗ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿4﴾ فِىْ جِيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ
مَّسَدٍ ﴿5﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah´ın adıyla.

1. Ebu Leheb kahrolsun; (zaten yakında) kahrolacaktır.
2. Onu ne malı kurtardı, ne de kazandığı.
3. O, alevli bir ateşe girecektir.
4-5. O, dedikoducu (fitneci) hanımı da boynunda bükülmüş bir urgan olduğu hâlde (ateşe atılacaktır).

- Hz. Muhammed, Allah (c.c.) tarafından peygamber seçileli bir yıl kadar olmuştu. Fakat İslam'a davetini gizlice sürdürmüştü.

- Açıktan davet edilmesi için emir gelince Allah'ın Resûlu, yakın çevresini İslam'a davet etti. Fakat amcası Ebu Leheb, bu daveti öfkeyle karşıladı. O günden sonra Hz. Muhammed'in en azılı düşmanlarından birisi oldu.

- Ebu Leheb ve karısının Hz. Muhammed'e karşı engel tanımaz kin ve düşmanlığı nedeniyle Yüce Allah onları lanetleyen bir sure indirdi.
- Ebu Leheb, Bedir Savaşı'nda Mekkeli müşriklerin ağır bir yenilgiye uğradığını duyunca kahrından öldü. Karısı ise çiçek hastalığına yakalandığı için akrabaları bile ona yanaşmadı ve hastalıktan tek başına öldü.
- Böylece Ebu Leheb ve karısının çok güvendiği onca malı mülkü, evlatları kendisine dünyada hiçbir fayda sağlamadı.
- Ahirette ise cezasının alevli ateş olduğu bildirildi.

3.3. Haşr Suresi 21-24. Ayetler ve Tefsiri

- Sure Medine Dönemi'nin 4. yılında nazil olmuştur.
- Bu sure
  - Medineli Yahudi kabilesi olan Nadiroğullarının Medine sözleşmesini bozmaları ve bu Yahudilerle işbirliği yapan münafıkların hainlikleri üzerine inmiştir.

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَّرَاَيْتَهٗ
خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ؕ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿21﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِىْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ
الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ﴿22﴾

21. Eğer bu Kur'an-ı Kerim'i bir dağa indirseydik, sen onu Allah korkusundan başını eğerek parça parça olmuş görürdün. İşte! İnsanlara bu misalleri, düşünsünler diye veriyoruz.

22. O, kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allah'tır. Gaybı da görünen âlemi de bilendir. O, Rahmân'dır, Rahîm'dir.

هُوَ اللّٰهُ الَّذِی لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿23﴾
هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۘ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِی
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿24﴾

23. O, kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allah'tır. O, mülkün gerçek sahibi, kutsal, esenlik kaynağı, güven veren, gözetip koruyan, en güçlü, dilediğini yaptıran ve en büyük olan Allah'tır. Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır.

24. O, yaratan, yoktan var eden, şekil veren Allah'tır. Güzel isimler O'nundur.Göklerdeki ve yerdeki her şey O'nu anarak yüceltir. O, en güçlü, her şeyi yerli yerince yapandır.

Surede beş konu vardır:

1. Nadiroğullarının başına gelenler
2. Münafıkların azgınlıkları
3. Müslümanlara yapılan çağrı
4. Kur'an-ı Kerim'in azameti
5. Allah'ın tanıtımı

Bu ayetlerde

- Allah’ın yüceliğinin ve kudretinin göstergesi olan olaylar
- Müminlerin salih amel üzere kalmaları gerektiği
- Allah’ı (c.c.) asla unutmamaları gerektiği
- Ahiret için çalışmak gerektiği
- Kur’an-ı Kerim’in muazzam ve yüce bir kitap olduğu

anlatılır.

Biliyor musunuz?

- Biz Müslümanlar Resûlullah'ın tavsiyesi doğrultusunda dualarımızda Esmâ-i Hüsnâ'ya yer verir, sabah namazından sonra Haşr suresinin son üç ayetini okur, böylece hem günün başında Rabbimizi anar hem de onun emri doğrultusunda bir gün geçireceğimize dair ahdimizi yenileriz.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Kur’an-ı Kerim’i doğru anlamak ve yorumlamak neden önemlidir?
2. Kur’an-ı Kerim’i anlama ve yorumlamada temel ilkeler nelerdir?
3. Kur’an-ı Kerim’in nüzul ortamını bilmenin faydaları nelerdir?
4. Kur’an’ın, Kur’an ve sünnetle tefsir edilmesini kısaca açıklayınız.

Cevaplayalım

1. Aşağıdakilerden hangisi Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlamadaki temel ilkelerden biri değildir?

A) Türkçe diline vukufiyet
B) Kur'an'ın Kur'an ile tefsiri
C) Kur'an'ın sünnet ile tefsiri
D) Nüzul ortamına dikkate alma
E) Bilimsel verilerden faydalanma

2. İnsanların Kur'an-ı Kerim'i doğru anlaması ve yorumlaması dünya hayatını doğru ve anlamlı yaşaması için önemlidir. Bu yüzden Hz. Muhammed (s.a.v.) vahiy sürecinde hem insanlara vahyi iletmiş hem de sahabenin doğru anlaması için açıklamalarda bulunmuştur. Sahabe de onun açıklamalarından ve uygulamalarından yola çıkarak gittikleri bölgelerde Kur'an-ı Kerim'i doğru açıklamaya ve yorumlamaya dikkat etmiştir. Bu durum tabiin döneminde de devam etmiştir. Tabiin döneminde...

Bu düşünce akışına göre parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse <u>yanlış</u> bir bilgi verilmiş olur?

A) Kur'an-ı Kerim'i tefsir etmede bazı temel kurallar belirlenmiştir.
B) Kur'an-ı Kerim ilmi bir disiplin içinde tefsir edilmiştir.
C) Kur'an-ı Kerim üzerine yapılan çalışmalar yavaşlamıştır.
D) Kur'an-ı Kerim üzerine yapılan çalışmalar farklılaşmıştır.
E) Kur'an-ı Kerim'i tefsir etmeye yardımcı bilgiler toplanmıştır.

3. Kur'an-ı Kerim'in ilk muhatapları Arap toplumudur. Bu yüzden dili Arapça'dır. Bu dili kullanarak, harika bir anlatım tarzı ve en güzel ifade biçimleri ile muhatabını kendisine bağlamıştır. Onun amacı, anlatacaklarını en güzel tarzda söylemek, böylece meramını ve maksadını en uygun dille anlatmaktır. Kur'an-ı Kerim'i anlama ve yorumlamada öncelikle onun dil açısından incelenmesi gerekir. Esaslı bir dil incelemesi ayetlerin çözümlemesinde başarıya götüren ilk aşamadır. Böylesi bir incelemeyi yapmadan, ayetler doğru bir şekilde anlaşılması mümkün değildir.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına yer <u>verilmemiştir</u>?

A) Kur'an-ı Kerim'in dili neden Arapça'dır?
B) Kur'an'ı doğru anlamak ve yorumlamak neden önemlidir?
C) Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinin çözümlenmesinde ilk aşama nedir?
D) Kur'an'ı Kerim'in anlatım tarzının insanlar üzerindeki etkisi nedir?
E) Kur'an-ı Kerim'i yorumlayabilmek için inceleme yapmak zorunlu mudur?

4. Kur'an-ı Kerim'de **"Böylece sizi orta bir ümmet yaptık ki insanlara şahit olasınız. Resul de size şahit olsun..."** (Bakara suresi, 143. ayet) buyrulmaktadır. Hz. Peygamber'de **"Orta, adalettir."** (Tirmizî, Kitâbu't-Tefsîr, 3.) diyerek bu kelimenin anlamını insanlara açıklamıştır.

Verilen bu örnek Kur'an-ı Kerim'i doğru anlama ve yorumlamada hangi temel ilkeyle ilgilidir?

A) Arap diline vukufiyet
B) Kur'an'ın Kur'an ile tefsiri
C) Kur'an'ın sünnet ile tefsiri
D) Nüzul ortamını dikkate alma
E) Kur'an'ın sahabe görüşleri ile tefsiri

5. Kur'an-ı Kerim, yirmi üç yılda inmiş bir kitap olduğu için yerleştirilmek istenen kurallar, hükümler ve problemlere çözüm amacıyla gönderilen ayetler, aynı anda inmemiş aksine zamana yayılmıştır. Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı ilk yıllarda kısaca bahsedilen bazı hususlar, ilerleyen yıllarda genişçe işlenmiştir. Bir yerde çok kısa işaret edilen konu, başka bir yerde uzunca anlatılmıştır. Bu yüzden Kur'an-ı Kerim incelenirken bazı hususlara dikkat etmek gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dikkat edilmesi gereken hususlardan biri değildir?

A) Kur'an-ı Kerim'deki her bir ayet kendi içinde yorumlanmalıdır.
B) Farklı zamanlardaki anlatımların iç bağlantıları araştırılmalıdır.
C) Ayetler incelenirken kendisinden önceki ve sonraki ayetlerle birlikte değerlendirilmelidir.
D) Kelime ve cümleler, ayetin tamamında anlatılan mevzu ile bir arada incelenmelidir.
E) Kur'an-ı Kerim bir bütün halinde incelenmeli ve yorumlanmalıdır.

Hazırlayanlar

Elif Emine Dirlik, Furkan Özüdoğru, Hatice Büşra Paksoy, Dilek Menküç